

V Litomyšli vládu vítají protestní transparenty

1.7.2022 - Barbora Pánková | Agrární komora ČR

Jádrem sporu je plánovaný přesun zemědělských dotací k těm nejmenším podnikům. Česká republika chce jít vysoko nad rámec návrhu Evropské komise a místo doporučených 10 procent hodlá vyčlenit pro mikrofarmy bezprecedentních 23 procent. Tento radikální krok vláda obhajuje tím, že velké podniky byly v minulosti údajně nepřiměřeně zvýhodněny.

To je ale bohužel jeden z mnoha mýtů, které se v uplynulých letech kolem zemědělství vytvořily. Provozní zemědělské podpory vyplacené vloni menším farmám (velikosti do 100 ha) dosahovaly 9500 Kč/ha, zatímco podpory vyplacené větším farmám (nad 2000 ha) byly pouze 7500 Kč/ha. Plánované přerozdělení tak především poškodí tisíce středních zemědělců, kteří se věnují finančně náročným činnostem, jako je chov hospodářských zvířat, pěstování brambor, ovoce či zeleniny. Již více než třetina členů Agrární komory ČR a Zemědělského svazu ČR zvažuje zrušení či výrazné omezení těchto komodit, pokud jim vláda sníží dotace avizovaným způsobem. Tím dojde k dalšímu propadu naší potravinové soběstačnosti v těchto komoditách a zvýšení závislosti na dovozu.

„Naši farmáři jsou na jednotném evropském trhu vystaveni několikanásobné a nepřilíh férové konkurenci. Zemědělci starých unijních zemí se těší výrazně lepší finanční podpoře a také řada nově přistoupivších si dokázala vyjednat výhodnější podmínky než Česko. Domácí trh je ovládán zahraničními obchodními řetězci, které svoji sílu používají primárně k ochraně vlastních zisků a na podpoře lokální produkce zájem nemají. V okolních zemích naopak místní producenty potravin chrání a zvýhodňují, což zase našim výrobcům brání v exportu. Přerozdělením podpor neproduktivním zemědělcům jsme si na úvod předsednictví a dalšího dotačního období dali vlastní branku a na evropském nerovném kolbišti se bude zápas jen těžko obracet,“ říká prezident Agrární komory ČR Jan Doležal. V těchto podmínkách se mohou udržet jen větší a silnější podniky. To si uvědomují v celé Evropě a vede to k tomu, že se farmy spojují a průměrná výměra obhospodařovaných pozemků ve většině zemí roste.

„My máme historicky danou výhodu, že jsou naše zemědělské podniky v průměru větší, ale zcela nesmyslně to kritizujeme a snažíme se ty úspěšné znevýhodnit. Malé farmy na trh patří a podporu si také zaslouží, ale nikdy se nestanou těžištěm produkce potravin a nositelem naší konkurenceschopnosti,“ doplňuje předseda Zemědělského svazu ČR Martin Pýcha.

I přes větší průměrnou velikost farem zůstává české zemědělství ve srovnání s Evropou jedním z nejméně koncentrovaných oborů. Polovina trhu (měreno obhospodařovanou půdou) je rozdrobena mezi stovky středních firem s výměrou 500 až 2000 hektarů. Dvacet největších podniků dohromady spravuje pouze 12 procent polí. Pro srovnání: tři největší pivovarnické firmy uvaří téměř 80 procent veškerého českého piva.

<https://www.akcr.cz/txt/v-litomysli-vladu-vitaji-protestni-transparenty>